

opnaa lettere, dersom Staten kom til at overtage Betalingen af dette Honorar, og det var blevet noget større.

Mit Arbejde og mine Bestræbelser i denne Sag ere først og fremmest gaaede ud paa at faa denne Lov og derigennem faa de Lønforbedringer for vore Lærere og Lærerinder i Folkeskolen, som de i saa høj Grad trænge til. For at opnaa dette har jeg maattet resignere, og saaledes tror jeg, det er gaaet flere indenfor Udvalget. Naar vi nu ved dette Forslag give vore Lærere og Lærerinder en Lønforhøjelse, der ikke er mere end det højst nødvendige — thi jeg tror, man fra alle Sider maa indrømme, at det ikke er mere, end der absolut tiltrænges —, saa vil jeg nødig have, at disse Lønforbedringer paa nogen som helst Maade skulde købes ved, at man lægger forøgede Byrder paa vore Lærere og Lærerinder. Med disse Bemærkninger sigter jeg dels til Renholdelsen af Skolen og dels til § 8.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Enevold Sørensen): Jeg skal holde mig til de her foreliggende Ændringsforslag og hertil knytte nogle Bemærkninger, som kunne være meget kortfattede, saa meget mere som alle Ændringsforslagene vedrøre Forhold, der have været Genstand for meget indgaaende Behandling saavel ved dette Lovforslags første som anden Behandling.

Af de stillede Ændringsforslag behøver Nr. 1 ikke at omtales, Nr. 2 er en nærmere Forklaring for at ophæve eventuelle Tvivl, naar Talen er om Lønforhøjelser, givne efter den nugældende Skolelovs Ikrafttræden. Nr. 3 angaar det ved anden Behandling omtalte yderligere Lønningstillæg til Forskolelærerinderne, som jeg ganske kan tiltræde.

Ændringsforslag Nr. 4, Rengøringsbestemmelserne, har nu faaet en Form, der ventelig vil ophæve den Misfornøjelse, som hist og her en Førstelærer vilde kunne føle ved, at Renholdelsen af alle Klasseværelserne bliver paalagt ham. Med Hensyn til Vederlaget for dette Arbejde bør der selvfølgelig ikke her være Tale eller Tanke om, at Kommunerne derved skulde opnaa at faa Arbejdet udført gennemgaaende for en lavere Betaling end hidtil. Dette er jo ikke Meningen og bør heller ikke være det, men Bestemmelsen vil ophæve de Vanskeligheder, som enkelte Kommuner have haft — og det er vel ikke saa faa Kommuner — ved at faa isoleret liggende Skoler renholdte, og samtidig ogsaa

ophæve de Bryderier, som hist og her kunne være opstaaede, ogsaa for Lærerne. Om den her foreslaaede Betaling netop er den rette: 75 Kr. for et Klasseværelse med Forstue, kan man naturligvis ikke have absolut Mening om. For at kunne have dette maatte der jo foreligge et statistisk Materiale fra alle Sogneraad, og forelaasaa et saadant, vilde det vel i øvrigt kun vise, at Tallene ere meget vekslende, netop paa Grund af de tilfældige Forhold, der her nødvendigt have maattet spille en stor Rolle. Men hvad nu angaar Tallet 75, saa fortrøster jeg mig til, at naar dette Tal er foreslaaet af saa stort et Flertal af Udvalget, og deriblandt af adskillige, der have fuld Lejlighed til baade fra Kommunens og fra Lærernes Side at kende og bedømme Praksis, saa er det ogsaa rimeligt og forsvarligt og afpasset efter de faktiske Forhold. Og er der Steder — og saadanne er der selvfølgelig —, hvor Lokalernes Størrelse eller Skolernes Beliggenhed i Københavns Omegn eller andre særlige Forhold ville gøre Betalingen for ringe, saa hedder det jo ikke 75 Kr., men *mindst* 75 Kr. Og hvorfor skulde man vel forudsætte, at alle Sogneraad under alle Forhold ensidig og absolut ville holde sig til Minimum, det har man jo slet ingen Anledning til at forudsætte. Et Mindretal har foreslaaet, at Betalingen skal være mindst den gennemsnitlige Udgift, som Kommunen hidtil har haft, men herved vilde man jo fastslaa for bestandig de særlige og vanskelige Forhold, som hist og her have vist sig. Ved Skoler, der liggelangt fra en By, har det jo undertiden spillet en stor Rolle, om der indenfor en nogenlunde rimelig Afstand har boet en eller anden, en Mand eller en Kone, som har villet have dette Arbejde eller i det hele har kunnet paatage sig det. Ganske særlige Forhold have jo her kunnet spille ind og have kunnet bevirke, at der maaske i alt Fald for en Tid har maattet betales et ekstra højt Vederlag, men det synes mig lidet rimeligt, at saadanne særlige og maaske forbigaaende Forhold skulde bevirke, at dette Steds Lærer saa for bestandig skulde have et meget højere Vederlag end Sognets andre Lærere og hans Kolleger i det hele taget for ganske det samme Arbejde.

Ændringsforslaget Nr. 5 angaar en i Udvalget fremsat Tanke, en Tanke, jeg med Glæde har kunnet give min Tilslutning, nemlig at Førstelæreren i store Landsbyer, Stationsbyer, faar et særligt Vederlag. De to Forslag, der forelaa ved